

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. marraskuuta 2023
(OR. en)

15524/23

COH 87

ILMOITUS

Lähetäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ohjelmakauden 2014–2020 päättäminen = Keskustelu

Koheesiopolitiikkaa käsittelevässä yleisten asioiden neuvoston istunnossa 30. marraskuuta kokoontuvia koheesiopolitiikasta vastaavia ministereitä pyydetään keskustelemaan tämän ilmoituksen liitteenä olevan puheenjohtajavaltion asiakirjan pohjalta välineistä, joita voidaan kehittää sen varmistamiseksi, että koheesiopolitiikan rahoitus käytetään mahdollisimman tarkkaan kauden 2014–2020 tulevaa päättämistä silmällä pitäen.

Tausta-asiakirja

koheesiopolitiikkaa käsittelevää yleisten asioiden neuvostoa varten

”Ohjelmakauden 2014–2020 päättäminen”

Kauden 2014–2020 päättämisprosessi on loppusuoralla: menojen tukikelpoisuuden viimeinen päivä on 31. joulukuuta 2023, ja menot on todennettava ja ilmoitettava lopullisessa muodossa viimeistään 30. kesäkuuta 2024. Komission tietojen mukaan **kaikkien EU27-maiden yhteinen toteuttamisaste oli 84 prosenttia 31. lokakuuta 2023, ja se sisältää ainoastaan jäsenvaltioiden jo ilmoittamat menot** (ei tosiasiallisesti aiheutuneita ja maiden uudelleenarvioimia kuluja).

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot, joihin kuuluvat Euroopan aluekehitysrahasto – EAKR, Euroopan sosiaalirahasto – ESR, nuorisotyöllisyysaloite, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto – EMKR ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto) täytäntöönpanossa, kun otetaan samalla huomioon niiden vaikutukset alkuperäiseen perussopimukseen sisällytettyyn tavoitteeseen huolehtia EU:n tasapainoisesta ja harmonisesta kehityksestä, **jäsenvaltioille myönnettyjen varojen mahdollisimman tarkkaan käyttäminen on tärkeää**, etenkin kun tarkastellaan merkittäviä ulkoisia vaikutuksia ohjelmakaudella 2014–2020, ja se **vaatii kaikkien tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamista, jotta päättämisprosessi voidaan saattaa päätökseen parhain mahdollisin laatutakein**.

Ottaen huomioon ERI-rahastojen keskeisten investointihankkeiden monimutkaisuus ja ajoitus, **EU:n varojen täytäntöönpanon edistymiseen kaikissa jäsenvaltioissa ovat merkittävästi vaikuttaneet covid-19-pandemian ja Ukrainan sodan kaltaiset tapahtumat**. Myös **REACT-EU-välineen käyttöön ottamiselle on määritelty lyhyempi täytäntöönpanoaika**. Välineellä pyritään tarjoamaan lisävaroja sekä asianmukainen kehys kyseisistä tapahtumista Euroopan taloudelle aiheutuvien vaikutusten kompensoimiseksi.

Tältä osin on tehty useita lainsäädäntömuutoksia, joilla pyritään lieventämään näistä kriiseistä aiheutuvia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Muutoksiin sisältyy useita ennakko- ja yhteisrahoitusta sekä kelpoisuuden laajentamista tai tehostettua joustavuutta koskevia säädöksiä, joilla pyritään erityisesti helpottamaan varojen täytäntöönpanoa.

Nykyisessä tilanteessa on siten suositeltavaa **parantaa edelleen EU:n varojen hallinnoinnin sääntöjä, erityisesti pidentää viimeisen välimaksupyynnön toimittamiselle käytettävissä olevaa aikaa (esimerkiksi jäsenvaltion sertifiointijaksoa). Tämä parantaisi ERI-rahastojen hallintoa ja rahoituksen mahdollisimman tarkkaa käyttöä** antamalla enemmän aikaa ohjelmakauden päättämiseksi.

Lopuksi on syytä muistaa, että merkittävä osa ERI-rahastojen täytäntöönpanosta on keskittynyt ohjelmakauden loppupuolelle useilla ohjelmakausilla. Tämä osoittaa, että on tarpeen joustavoittaa EU:n koheesipolitiikan hallintoprosesseja muiden uudistusten ohella.

Tässä yhteydessä haluaisimme hyödyntää tilaisuutta pohtia tässä koheesipolitiikkaa käsittelevässä yleisten asioiden neuvostossa seuraavaa kysymystä:

Mitä välineitä voidaan kehittää, jotta voidaan varmistaa, että koheesipolitiikan varat käytetään mahdollisimman tarkkaan kuvatussa tilanteessa kauden 2014–2020 lähestyvää päättämistä silmällä pitäen?
